

Contents

Innholdsfortegnelse:

- [Å bruke en touch-skjerm uten å se](#)
- [Navigasjon på en touch-skjerm](#)
- [Liten berøringsflate på telefon og stor berøringsflate på nettbrett](#)
- [Bør jeg velge mobiltelefon eller nettbrett?](#)

Å bruke en touch-skjerm uten å se

De aller fleste smartenhetene som finnes i dag, har touch-skjerm. Enheter med touch-skjerm har ofte få fysiske holdepunkter, og enheten må brukes på en helt annen måte enn det du er vant til fra for eksempel en datamaskin eller en eldre eller spesielt tilrettelagt mobiltelefon. For at en person som ikke ser skal kunne bruke en touch-skjerm, må en skjermleser være aktivert. Når skjermleseren er slått på, vil enheten gi tilbakemeldinger om hvilket element på skjermen du berører.

Navigasjon på en touch-skjerm

Når du skal ta i bruk en smartenhet, er det lurt at du bruker tid på å lære deg hvordan den er utformet, slik at du kan finne gode holdepunkter som utgangspunkt for å orientere deg på skjermen. I de delene av ressursen som omtaler iOS og Android gir vi en innføring i hvordan noen av de vanligste enhetene er utformet. Dersom enheten din har en hjem-knapp, kan et godt tips være å holde enheten slik at hjem-knappen peker mot magen.

Romforståelse og orienteringsferdigheter kan ha betydning for hvordan du venner deg til å bruke en enhet med touch-skjerm. I hvor stor grad du er vant til å orientere deg ut i fra lyd, og ikke bare fysiske holdepunkter, kan også ha betydning.

Liten berøringsflate på telefon og stor berøringsflate på nettbrett

Størrelsen på enhetens skjerm kan ha betydning for hvordan man orienterer seg og navigerer, og dermed også for hvilket produkt du velger.

Det betyr at det er stor forskjell i hvor mye informasjon som vises på skjermen og hvor langt du må flytte fingrene for å betjene de ulike enhetene.

Når man bruker en telefon er det for de aller fleste naturlig å holde den med ikke dominant hånd, mens man betjener den med dominant hånd.

Du kan også bruke fingrer fra begge hender, for eksempel ved berør og løft-skriving som er beskrevet senere.

De fleste telefoner er ikke større enn at de ligger godt i håndflata. Du har god kontakt med referansepunkter, som kan være telefonens sider eller de taktile knappene mens du navigerer på skjermen.

På et nettbrett er fingerforflytningen større, og det kan være mer utfordrende å ha kontakt med referansepunktene når du bruker enheten.

Mange opplever at det er enklere å gjøre detaljerte bevegelser i et lite rom med god kontakt til referansepunkt enn i et større rom som nettbrettet representerer.

Vi tar utgangspunkt i at du har telefonen/nettbrettet med "hjem"-knappen mot deg (nærmest

---

kroppen). Holder du da enheten flatt vil den delen av skjermen som er lengst fra deg være opp på skjermen. Begreper som øverst, nederst, høyre, venstre, midten er naturlige begreper for å beskrive hvor på skjermen ting er. Dette kalles gjerne stående retning, mens liggende retning er når du holder en av enhetens langsider mot deg. For at telefonen/nettbrettet skal gjøre dette skiftet må den øverste delen av enheten peke i retning taket. Skjermleseren gir beskjed når skjermen endrer retning. Med telefonen/nettbrettet liggende (med baksiden av enheten mot bordet) skjer ikke dette nødvendigvis. Du kan låse retningen på skjermen hvis du ikke ønsker dette skiftet.

Når du skal navigere på skjermen, må du beherske en del håndmotoriske bevegelser. Disse vil vi beskrive i ressursens deler som omhandler de enkelte operativsystemene.

Bør jeg velge mobiltelefon eller nettbrett?

Om du bør velge telefon eller nettbrett, kommer først og fremst an på personlige behov, smak og preferanser.

Nettbrettet og telefonen kan stort sett brukes til å løse de samme oppgavene. Hvis du er svaksynt og veksler mellom å bruke skjermleser og forstøringsprogram, kan et nettbrett være å foretrekke på grunn av størrelsen på skjermen. Hvis du ikke har utbytte av skjermen, kan det være en fordel at enheten er mindre, slik at den blir enklere å ta med. På nettbrett deler menyer seg ofte i flere spalter, og det kan bli mer utfordrende å få oversikt og navigere.